

Sygn. akt I ACa 1796/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Górczanowska (spr.)
Sędziowie:	SSA Sławomir Jamróg SSA Barbara Baran
Protokolant:	sekr.sądowy Katarzyna Rogowska

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2016 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...)Spółki z o.o. w W.

przeciwko A. M. i J. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 8 września 2015 r. sygn. akt IX GC 734/14

1. zmienia punkt I zaskarżonego wyroku w ten sposób, że nadaje mu treść:

„I. zasądza od pozwanych solidarnie A. M. i J. M. na rzecz strony powodowej (...) -1 (...) Laboratorium Spółki z o.o. w W. kwotę 254 408 zł 40 gr (dwieście pięćdziesiąt cztery tysiące czterysta osiem złotych czterdzieści groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 249 489 zł 40 gr od dnia 26 lipca 2014 r., oddalając dalej idące żądanie w zakresie odsetek.”;

2. oddala apelację pozwanych w pozostałej części;

3. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej kwotę 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Barbara Baran SSA Barbara Górczanowska SSA Sławomir Jamróg

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 30 marca 2016 r.

Strona powodowa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. domagała się zasądzenia od pozwanych solidarnie A. M. i J. M., jako członków zarządu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P., kwoty 249.489,40 zł z ustawowymi odsetkami od kwot: 40.312,23 zł od 25 października 2010 r.; 18.889,99 zł od 31 października 2010 r.; 173.700,55 zł od 30 listopada 2010 r.; 16.586,63 zł od 31 grudnia 2010 r.; kwoty 3.119 zł i 1.800 zł, oraz kosztów procesu. Swoje roszczenie wywodziła z art. 299 § 1 kodeksu spółek handlowych wskazując, że posiada tytuł egzekucyjny: prawomocny nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 21 kwietnia 2011 r. sygn. akt IX GNc 165/11, zasądzający od (...) sp. z o.o. (aktualnie w upadłości), kwotę 249.489,40 zł z ustawowymi odsetkami oraz kwotą 3.119 zł tytułem kosztów postępowania, zaś pozwani jako członkowie zarządu wymienionej Spółki w czasie powstania wierzytelności, ponoszą odpowiedzialność za jej zobowiązania, wobec bezskuteczności egzekucji.

Pozwani A. M. i J. M. wnosili o oddalenie powództwa zarzucając, że w chwili powstania zobowiązania, jak i umorzenia egzekucji, Spółka (...) posiadała majątek umożliwiający zaspokojenie roszczeń strony powodowej. Podnieśli, że złożyli wniosek o ogłoszenie upadłości Spółki, po bezskutecznym oczekiwaniu na zapłatę jej wierzytelności przez jednego z kontrahentów.

Wyrokiem z dnia 8 września 2015 r. Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział IX Sąd Gospodarczy zasądził solidarnie od pozwanych A. M. i J. M. na rzecz strony powodowej (...) spółka z o.o. kwotę 254.408,40 zł z ustawowymi odsetkami od kwot: 40 312,23 zł od 25 października 2010 r. do dnia zapłaty; 18 889,99 zł od 31 października 2010 r. do dnia zapłaty; 173 700,55 zł od 30 listopada 2010 r. do dnia zapłaty; 16 586,63 zł od 31 grudnia 2010 r. do dnia zapłaty; zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz strony powodowej koszty procesu w kwocie 19.938 zł.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy podał, że członkowie zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jak wynika z treści art. 299 k.s.h., są uprawnieni do podniesienia zarzutów dotyczących zaistnienia przesłanek uwolnienia ich od odpowiedzialności za nieuzyskanie zaspokojenia przez wierzyciela. Przesłankami uwolnienia się od odpowiedzialności są natomiast w świetle wyżej wymienionego przepisu istnienie mienia, z jakiego wierzyciel może się zaspokoić lub wykazanie, że w dacie ogłoszenia upadłości składniki masy majątkowej były wystarczające na pokrycie wszystkich długów. Z przeprowadzonych dowodów, a mianowicie z przesłuchania świadków T. Ł. i K. K. oraz z przesłuchania pozwanego wynika, że brak jest w masie upadłości Spółki (...) przedmiotów, który umożliwiłyby pokrycie zobowiązań względem strony powodowej, a wniosek o upadłość został zgłoszony dopiero wówczas, gdy wierzyciele nie godzili się już na odraczanie należnych im płatności. Zatem na podstawie art. 299 k.s.h. zasądzono dochodzoną kwotę. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyli w całości pozwani A. M. i J. M., którzy zarzucili:

I. naruszenie prawa materialnego:

a) przepisu art. 299 § 1 k.s.h. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, to jest przyjęcie art. 299 § 1 k.s.h. jako podstawy zasądzenia roszczenia w sytuacji, gdy powód nie wykazał bezskuteczności egzekucji z majątku spółki (...) spółka z o. o. w upadłości likwidacyjnej - w tym zakresie Sąd Pierwszej Instancji w ogóle nie rozpoznał również istoty sprawy (art. 386 § 4 k.s.h.),

b) przepisu art. 299 § 2 k.s.h. poprzez jego niewłaściwą interpretację polegającą na błędnym przyjęciu, że członek organu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością może się zwolnić od odpowiedzialności subsydjarnej za zobowiązania spółki, gdy istnieje mienie z którego wierzyciel może się zaspokoić, podczas gdy ustawową przesłanką ekskulpacyjną członka zarządu jest między innymi tylko samo wykazanie złożenia we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości, - w tym zakresie Sąd Pierwszej Instancji w ogóle nie rozpoznał również istoty sprawy (art. 386 § 4 k.s.h.),

c) przepisu art. 299 § 2 k.s.h. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy w postępowaniu dowodowym wykazano, iż wniosek o upadłość został złożony we właściwym czasie, w chwili składania wniosku o upadłość spółka (...) posiadała majątek w postaci nieruchomości i środków trwałych oraz posiadała wierzytelność w stosunku do kontrahentów,

co dowodzi, iż stan niewypłacalności nie musiał mieć charakteru trwałego, a wniosek o upadłość został złożony we właściwym terminie.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwani wnosili o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie pierwszym poprzez oddalenie powództwa w całości, w punkcie drugim poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych solidarnie kwoty 7200 zł. tytułem kosztów procesu, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych solidarnie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanych zasługiwała na uwzględnienie jedynie w niewielkiej części. Rozpoznając podniesione w apelacji zarzuty, ograniczające się wyłącznie do naruszenia prawa materialnego, Sąd Apelacyjny oparł się w części na ustaleniach faktycznych Sądu pierwszej instancji, a nadto przeprowadził własną ocenę zgromadzonego w aktach obu spraw materiału dowodowego, dokonując dalszych uzupełniających ustaleń w poniżej wskazanym zakresie.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 21 kwietnia 2011 r. sygn. akt IX GNC 165/11 Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od (...) spółki z o.o. w P. kwotę 254.408,40 zł z ustawowymi odsetkami od kwot: 40.312,23 zł od 25 października 2010 r.; 18.889,99 zł od 31 października 2010 r.; 173.700,55 zł od 30 listopada 2010 r.; 16.586,63 zł od 31 grudnia 2010 r.; oraz kwotę 3.119 zł tytułem kosztów procesu (karta 18). Postanowieniem z dnia 25 lipca 2011 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym z Z., prowadzący egzekucję wymienionych w tym tytule należności pieniężnych, umorzył postępowanie egzekucyjne w całości na podstawie art. 824 § 1 pkt. 3) k.p.c. wobec bezskuteczności egzekucji. Komornik stwierdził brak praw majątkowych, z których można byłoby zaspokoić roszczenia wierzyciela, co doprowadziło do uwzględnienia jego wniosku (karta 20). Członkami zarządu Spółki (...) są pozwani A. M. i J. M. (odpis z KRS – karta 22-30). W dniu 4 października 2011 r. pozwani, jako członkowie zarządu wymienionej Spółki złożyli wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika (karta 82). We wniosku o ogłoszenie upadłości pozwani podali, że Spółka jest właścicielem nieruchomości o wartości 833.000 zł, stanowiącej przedmiot zabezpieczenia w formie hipoteki kaucyjnej umownej w kwocie 708.000 zł, ustanowionej na rzecz banku, oraz zabezpieczenia hipoteki przymusowej na sumę 10.066 zł, ustanowionej na rzecz (...) Urzędu Skarbowego. Inna nieruchomość Spółki była obciążona hipoteką umowną kaucyjną w kwocie 200.000 zł, ustanowioną na rzecz banku, zabezpieczeniem pożyczki w kwocie 100.000 na rzecz T. S., hipoteką przymusową na sumę 183.132 zł na rzecz (...) Urzędu Skarbowego i hipoteką przymusową na sumę 76.583 zł na rzecz (...) Urzędu Skarbowego. Łączna wartość majątku Spółki według bilansu sporządzonego na dzień 29 września 2011 r. wynosiła kwotę 5.577.746,18 zł, a jej zobowiązania 6.429.542,65 zł. Majątek Spółki nie wystarczał na zaspokojenie długów.

Postanowieniem z dnia 19 grudnia 2011 r. Sąd Rejonowy w Nowym Sączu ogłosił upadłość (...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. obejmującą likwidację majątku. (karta 109). W toku postępowania upadłościowego cały majątek Spółki został spieniężony; uzyskano kwotę około 1 mln 200 tys zł. Po zaspokojeniu wierzyciela hipotecznego zaliczonego do drugiej kategorii wierzycieli, pozostałe środki wystarczą jedynie na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego. Ponadto Syndyk prowadzi postępowanie w sprawie uzyskania zaspokojenia wierzytelności Spółki (...) od hiszpańskiego kontrahenta, a po jej ewentualnym pozytywnym zakończeniu (które jest niepewne), dokona sprzedaży wierzytelności, przy czym nie uzyska więcej niż 5% wartości wierzytelności. (zeznania św. A. Ł., przedstawiciela Syndyka – karta 184; 00:04:21). Plan podziału wierzytelności w dalszych kategoriach nie został jeszcze sporządzony (zeznania św. A. K. - karta 185; 00:16:59).

Pismem z dnia 15 lipca 2014 r. strona powodowa wezwała pozwanych do zapłaty niewyegzekwowanej od Spółki (...) wierzytelności (karta 31, 32).

Opierając się na powyższych ustaleniach oraz ustaleniach dokonanych przez Sąd pierwszej instancji, Sąd Apelacyjny uznał, że apelacja jest częściowo tylko uzasadniona. Odnośnie zarzutów naruszenia prawa materialnego, należy na wstępie stwierdzić, iż Sąd pierwszej instancji prawidłowo przyjął, że przesłanki z art. 299 § 1 k.s.h., których udowodnienie obciążało stronę powodową jako wierzyciela, zostały wykazane. Chodzi tu o wierzytelność i jej

wysokość oraz bezskuteczność egzekucji. Strona powodowa powinna była bowiem wykazać istnienie określonego zobowiązania Spółki w czasie, w którym pozwani byli członkami zarządu, stwierdzonego w tym czasie lub później tytułem egzekucyjnym, co uczyniła. Zobowiązanie do zapłaty należności, stwierdzone nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 21 kwietnia 2011 r. o sygn. IX GNC 165/11, niewątpliwie istniało w czasie sprawowania funkcji przez pozwanych i dotychczas nie zostało zaspokojone. Nie został też wskazany żaden majątek, z którego powodowy wierzyciel mógłby się zaspokoić, a toczące się postępowanie upadłościowe nie doprowadziło do zaspokojenia powodowego wierzyciela nawet w części. Pomimo bowiem spieniężenia całego majątku Spółki, zaspokojeni zostaną jedynie wierzyciele hipoteczni, a pozostałe środki pokryją wyłącznie koszty postępowania upadłościowego. Równocześnie uzyskanie dalszych środków jest wysoce niepewne i nie rokuje powodzenia. Z tych względów, nawet jeśli by nie doszło do umorzenia postępowania egzekucyjnego postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym z Z. z dnia 25 lipca 2011 r., przesłanki bezskuteczności egzekucji byłyby oczywiste. Bezskuteczność egzekucji określa się bowiem jako stan, w którym istnieją niezaspokojone zobowiązania, których nie można wyegzekwować od samej spółki. W orzecznictwie i literaturze powszechnie przyjęta jest liberalna (szeroka) wykładnia pojęcia „bezskuteczność egzekucji”, utożsamiająca ją z niebudzącą wątpliwości nieściągalnością wierzytelności od samej spółki, tj. stanem, w którym z okoliczności sprawy wynika niezbicie, że spółka nie ma majątku, z którego wierzyciel mógłby uzyskać zaspokojenie swojej należności (por. wyrok SN z dnia 26 czerwca 2003 r., V CKN 416/01, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 129; wyrok SN z dnia 17 czerwca 2011 r., II CSK 571/10, LEX nr 847124). Trafnie strona powodowa podnosi, że ustalenie przewidzianej w art. 299 § 1 k.s.h. przesłanki bezskuteczności egzekucji może nastąpić na podstawie każdego dowodu, z którego wynika, że spółka nie ma majątku pozwalającego na zaspokojenie wierzyciela pozywającego członków zarządu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2003 r. V CKN 416/01, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 129). Wierzyciel dochodzący należności od członka zarządu spółki z o.o. na zasadzie art. 299 k.s.h. nie jest zatem zobowiązany do wykazania formalnego umorzenia postępowania egzekucyjnego przez komornika z uwagi na jego bezskuteczność; wystarczający jest w takiej sytuacji dowolny dowód, że spółka nie ma majątku, który pozwalałby na zaspokojenie wierzyciela. Jak wyżej wskazano, przesłanka ta w niniejszej sprawie występuje.

Co do zasady, na podstawie art. 299 k.s.h. za zobowiązania spółki odpowiadają członkowie zarządu, którzy zajmowali to stanowisko w czasie od wymagalności zobowiązania, aż do chwili wystąpienia wierzyciela z powództwem oraz za zobowiązania, które powstały w okresie sprawowania przez nich tej funkcji. Bezsporne było, że zobowiązania Spółki (...), które objęte są żądaniem pozwu, powstały w czasie gdy pozwani byli członkami zarządu. Należy podkreślić, że z regulacji art. 299 § 2 k.s.h. wynika na rzecz wierzyciela domniemanie szkody w wysokości niewyegzekwowanej wobec spółki wierzytelności, a także związek przyczynowy między szkodą wierzyciela a niezłożeniem we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania zapobiegającego upadłości oraz zawinienie przez członka zarządu niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania zapobiegającego upadłości. Przypisanie odpowiedzialności członkom zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością za jej zobowiązania (art. 299 § 1 k.s.h.) stanowi negatywny skutek nieterminowego złożenia przez członka zarządu spółki z o.o. wniosku o ogłoszenie jej upadłości, którego następstwem jest obniżenie potencjału majątkowego spółki w zakresie uniemożliwiającym zaspokojenie przysługującej powodowi wobec spółki wierzytelności. Członek zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na gruncie art. 299 k.s.h. ponosi odpowiedzialność za własne działanie, tj. za bezprawne, zawinione niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki. Odpowiedzialność ta powstaje więc wtedy, gdy niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki wyrządza wierzycielowi szkodę, gdyż nie uzyskuje on w ogóle zaspokojenia lub też uzyskuje zaspokojenie w mniejszym zakresie, niż miałoby to miejsce w przypadku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r., I CSK 646/12 – lex nr 1365595). Członek zarządu może uwolnić się od odpowiedzialności jeżeli udowodni jedną z trzech okoliczności, a mianowicie: 1) jeżeli wykaże, że we właściwym czasie doszło do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki lub wszczęto wobec niej postępowanie układowe 2) jeżeli wykaże, że choć nie doszło we właściwym czasie do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki (lub nie wszczęto postępowania układowego), to miało to miejsce nie z jego winy; 3) jeżeli wykaże, że choć nie doszło we właściwym czasie do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki (lub nie wszczęto postępowania układowego), to wierzyciel nie poniósł z tego tytułu szkody. Pozwani dążyli do wykazania, że wniosek o ogłoszenie upadłości złożyli we właściwym czasie, zatem nie ponoszą odpowiedzialności wobec powodowego wierzyciela. Jak jednak wyżej wskazano, art. 299 § 2 k.s.h. przewiduje domniemanie winy członka

zarządu w niezgłoszeniu wniosku o upadłość we właściwym czasie. To zatem pozwani obowiązani byli to domniemanie obalić stosownymi dowodami, czego nie uczynili.

Istotą tego sporu było zatem ustalenie, czy wniosek pozwanych jako członków zarządu, o ogłoszenie upadłości Spółki z o. o. (...), został przez nich złożony we właściwym czasie. Sąd Najwyższy stwierdził w wyroku z dnia 19 stycznia 2011 r., V CSK 211/11 (OSNC-ZD 2011 D, poz. 77), że przy wykładni użytego w art. 299 § 2 k.s.h. określenia „właściwego czasu” do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości nie można pomijać przepisów prawa upadłościowego i naprawczego regulujących obowiązek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości przez członków zarządu spółki oraz określających, kiedy uważa się dłużnika za niewypłacalnego i kiedy ogłasza się upadłość osoby prawnej. Odpowiedzialność przewidziana w art. 299 k.s.h. obciąża bowiem członków zarządu spółki za to, że nie złożyli wniosku o upadłość we właściwym czasie, a to, kiedy można ogłosić upadłość, a więc to, kiedy taki wniosek będzie skuteczny i powinien być złożony, określają przepisy prawa upadłościowego i naprawczego. Dlatego regulacja zawarta w tych przepisach oraz wykładnia użytych tam pojęć ma znaczenie dla wykładni pojęcia „właściwego czasu” użytego w art. 299 § 2 k.s.h. (por. wyrok SN z dnia 15 maja 2015 r., II CSK 480/13 – lex nr 1496280). „Czasem właściwym” w rozumieniu art. 299 § 2 k.s.h. jest moment wystąpienia takiej sytuacji majątkowej spółki, w której jest już wiadomo, że dłużnik (spółka z o.o.) nie będzie w stanie zaspokoić w całości swoich wszystkich wierzytelności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2004 r., sygn. akt V CK 539/03, publ. Glosa 2005, nr 2, s. 22; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2008 r., sygn. akt II CSK 142/08, LEX nr 470009; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., sygn. akt II CSK 480/13, jw). Czasem właściwym nie jest więc dopiero czas, gdy dłużnik przestał już całkowicie spłacać swoje długi i nie ma majątku do ich zaspokojenia (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 1997 r. III CKN 65/97, OSNC 1997, Nr 11, poz. 181, z dnia 11 października 2000 r., III CKN 252/00, LEX nr 51887 i z dnia 13 marca 2009 r. II CSK 543/08, LEX nr 584730).

Materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, że pozwani złożyli wniosek o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie, skoro nawet nie wykazali kiedy przesłanki do ogłoszenia upadłości wystąpiły. Określony w art. 21 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, w wersji obowiązującej przed dniem 1 stycznia 2016 r., dwutygodniowy termin do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości liczy się od dnia, w którym wystąpiła podstawa ogłoszenia upadłości, a więc dłużnik stał się niewypłacalny. Dniem tym jest dzień, w którym nastąpiło zaprzestanie wykonywania wymagalnych zobowiązań (art. 11 ust. 1 pr. upadł. i napr.) albo w którym zobowiązania przekroczyły wartość majątku dłużnika (będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej - art. 11 ust. 2). Okoliczność, że zgodnie z art. 12 i 13 Prawa upadłościowego i naprawczego sąd może oddalić wniosek o ogłoszenie upadłości, jest bez znaczenia, jeżeli chodzi o ustalenie terminu powstania podstawy upadłości. Przewidziane w tych przepisach oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości następuje bowiem mimo istnienia podstaw upadłości. Aby zwolnić się z odpowiedzialności pozwani musieliby wykazać, że przesłanki do ogłoszenia upadłości zaistniały nie wcześniej, niż 20 września 2011 roku. Tymczasem jak wynika z treści wniosku o ogłoszenie upadłości, Spółka zaprzestała spłacania swoich wymagalnych wierzytelności już w październiku 2010 roku, a niemożność zaspokojenia jednego ze swoich wierzycieli była przyczyną zawarcia umowy cesji wierzytelności przysługującej od hiszpańskiego kontrahenta w wysokości 1.074.302,47 zł. Spółka nie spłacała także szeregu wierzytelności wobec strony powodowej, a także wobec S. K., który ostatecznie złożył wniosek o ogłoszenie upadłości Spółki (...) z powodu ponad siedmiomiesięcznych zaległości. Wniosek S. K. był wcześniejszy niż wniosek dłużnika. (uzasadnienie postanowienia Sądu Rejonowego w N.z dnia 19 grudnia 2011 r. – karta 109). Również zeznania pozwanego A. M. nie pozostawiają pod tym względem wątpliwości. Zeznał on, że wierzyciele przez dłuższy czas oczekiwali na zaspokojenie, ale kiedy wyczerpała się ich cierpliwość „zaczęła się lawina blokowania kont i wszczynania egzekucji” (karta 189; 00:26:02). W tej sytuacji nie można mieć wątpliwości, że wniosek pozwanych z 7 października 2011 r. uchybiał terminowi określonym w art. 21 ust. 1 Prawa upadłościowego i naprawczego. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 czerwca 2011 r., I CSK 574/10, (LEX nr 950714), badając, kiedy zaistniały przesłanki do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego, nie należy kierować się subiektywnym przekonaniem członków zarządu o spodziewanej, przyszłej sytuacji finansowej spółki, lecz kryteriami obiektywnymi dotyczącymi rzeczywistej sytuacji finansowej spółki. Pozwani mogli wyczekiwać na zaspokojenie ich wierzytelności przez dłużników, jednakże zaistnienia obiektywnych przesłanek do ogłoszenia upadłości to nie podważa.

W świetle powyższych rozważań, rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego co do zasady Sąd Apelacyjny uznał za prawidłowe, natomiast zakwestionował w zakresie odsetek za opóźnienie w zapłacie. Wprawdzie odpowiedzialność członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie art. 299 k.s.h. obejmuje zasądzone w tytule wykonawczym, wydanym przeciwko spółce, koszty procesu, koszty postępowania egzekucyjnego umorzonego z powodu bezskuteczności egzekucji i odsetki ustawowe od należności głównej, jednakże niewyegzekwowane od spółki odsetki mają charakter szkody, co wymaga wyrażenia ich w wartości kwotowej (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006 r., III CZP 118/06, Lex 203871). Odsetek należnych od spółki na zasadzie art. 481 k.c. nie można bowiem utożsamiać z odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia przez pozywanego członka zarządu. Nie wstępuje on w sytuację prawną dotychczasowego dłużnika lecz odpowiada w zakresie szkody poniesionej przez wierzyciela. Strona powodowa, wnosząc o zasądzenie od pozwanych kwoty 254.408,40 zł, domagała się od tej kwoty odsetek ustawowych za opóźnienie, przy czym wskazywała różne okresy opóźnienia w stosunku do poszczególnych kwot składających się na należność główną. Podstawę żądania odsetek za opóźnienie stanowi art. 359 § 2 i § 3 k.c. oraz art. 481 § 2 k.c. Roszczenie strony powodowej ma charakter odszkodowawczy, a zatem bezterminowy. W przypadku zobowiązań bezterminowych, termin spełnienia świadczenia nadchodzi z momentem wezwania (art. 455 k.c.). W przedmiotowej sprawie powód wezwał pozwanych do spełnienia świadczenia pismem z dnia 15 lipca 2014 r., zatem pozostają oni w opóźnieniu dopiero od daty doręczenia im tego pisma. Odsetki za opóźnienie, należne od pozwanych w trybie art. 481 k.c. otworzyły swój bieg w dniu 26 lipca 2014 r. i powód może się domagać ich zasądzenia od tej właśnie daty.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 6 pkt 6, § 2 pkt 3, § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 461).

SSA Barbara Baran	SSA Barbara Górczanowska	SSA Sławomir Jamróg
-------------------	--------------------------	---------------------